

Komentarji

se bodo ameriški delavci zdaj

smo že na tem mestu, da

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

ameroški delavci zdaj

VLADNE POSREDOVALNICE ZA VSO DEŽELO

Delavska tajnica že pričela z delom, da čimprej zgradi sistem. Hutchins sprejel predsedništvo svetovnega odbora

Washington. — (FP) — Delavska tajnica Frances Perkins se je takoj po sprejetju Wagnerjeve predloge za ustanovitev vladnih posredovalnic za delo podala v akcijo, da namen zakona čimprej uresniči. Kako si je stvar zamislila, je te dni razložila reporterjem.

Njen načrt predvideva enotni sistem posredovalnic za vso deželo. Ker zakon nima v mislih separatnih posredovalnic, ampak zvezno kooperacijo z državami in občinami pri razvoju in upravljanju istih, bo delavski departement skušal zainteresirati vse državne vlade v ta projekt.

Tajnica se je takoj obrnila na guvernerje držav, ki imajo že svoje posredovalnice. Teh je 24. 21 guvernerjev je takoj prijavilo svojo kooperacijo za razvoj tega sistema.

Posredovalnice bodo bazirane na najmodernejšem sistemu in bodo lahko konkurirale s privatnimi, ki ne obstoje v interesu deloiskalcev in delodajalcev, nego za dobiček. V ta namen bo v Washingtonu osnovana pod okriljem delavskega departementa šola za treniranje načelnikov posredovalnic.

Perkinsova je poudarila, da bo namen teh posredovalnic čimvečje zblizanje med delom in delavci. Veliko pozornost bodo podelili, da dobe točne podatke od delodajalcev o kakovosti dela in kakšno osebo žele najeti. Ti podatki bodo na razpolago deloiskalcem, katerim ne bo treba hoditi od tovarne do tovarne, ampak le v posredovalnico.

Te institucije bodo imele tudi čimboljše medsebojne zveze, za kar bo skrbela zvezna upravljalna služba. Razpolagale bodo z vsemi informacijami, kje v deželi je odprto delo in kakšno. Predno bi kdo šel na slepo areč kam za delom, se bo lahko informiral, če ga v dotičnem kraju, kamor želi iti, sploh more dobiti.

Vaško bo tudi informiran, če je v dotičnem kraju ali podjetju, ki želi delavce, stavka. Danes nekatere države zahtevajo to pojasnilo od posredovalnic, večinoma pa ne.

Za razvoj teh posredovalnic bo vlada v prvem letu pripevala poldrug milijon in potem po štiri milijone na leto za prihodnje štiri leta. Vsaka država, predno bo sprejeta v sistem in dobila vladno pomoč, bo morala prispevati enako vsoto za upravljalno službo kot jo prejme od zvezne vlade.

Z delavsko tajnico bodo v svetovnem pomenu sodelovali tovarnarji in unije ter posamezniki. V ta namen je kreirala svetovni odbor, čijega načelstvo je prevzel dr. Hutchins, predsednik čikaške univerze. V odsek je bil imenovan tudi senator Wagner, ki je sponzoriral predlog v senatu.

Stavka brezposelnih

Columbus, O. — V okraju Franklin so zastavkali vsi brezposelni, ki so zaposleni pri zaslanem delu — pri popravljanju cest, kjer zaslužijo po 20 centov na uro. Zahtevajo povišanje mezd na 40 centov na uro in plačev v gotovini namesto v blagu. Stavkarji so organizirani v ligah brezposelnih.

Klara Zetkin umrla v Rusiji

Moskva, 21. jun. — Klara Zetkin, znana komunistična voditeljica v Nemčiji in čez deset let poslanka v nemškem parlamentu, je včeraj umrla v sanatoriju blizu Moskve v starosti 76 let. Leta 1932 se je preselila v Rusijo.

Dolga rudarska bitka končana

Delodajalci priznali rudarsko organizacijo

Athens, O. — Vse kaže, da bo prišlo do pomirjenja na premogovnem polju te države, kjer se je v zadnjih šestih letih vršil ljut boj med rudarji in operatormi zaradi mezdnih vprašanj in priznanja unije.

Pred kratkim je bil dosežen dogovor med lastniki premogovnikov in rudarji. Delodajalci so naznanili, da bodo priznali UMW in vzpostavili uniformno mezdno lestvico.

Veliko število ostrih stavk je bila značilnost v razvoju tega boja. Državni milicniki so bili večkrat pozvani v akcijo in mnogokrat je prišlo do krvavih spopadov, v katerih je bilo več oseb ubitih in ranjenih.

Rudarji niso nikdar odnehali v boju. Včasih so se morali mentalno podvreči silam, toda o prvi priliki so spet podali v boj za svoje pravice. Na podlagi sprejetega pakta bo poseben arbitražni odbor, v katerem bodo enako zastopani reprezentanti rudarjev in delodajalcev, reševal vse bodoče spore in nesoglasja.

Federalna intervencija na rudarski fronti?

Direktor Unije za ameriške civilne svobodščine je apeliral za mir na ilinoiski rudarski fronti

Gillespie, Ill. — Roger N. Baldwin, direktor Unije za ameriške civilne svobodščine (The American Civil Liberties Union), je 20. t. m. izjavil na tukajšnjem sestanku rudarjev, da bo njegova organizacija zahtevala intervencijo federalne vlade v južnem Illinoisu, če bodo državne oblasti še nadalje vztrajale pri oviranju ustavnih pravic državljanov, zlasti svobode govora in zborovanja.

Baldwin je na ta sestanek povabil predstavnike obeh rudarskih unij, United Mine Workers in Progressive Miners of America.

NEKAJ O AKTIVNOSTIH AMERIŠKIH FAŠISTOV

Svoj glavni stan imajo v Philadelphiji. Socialistična stranka vodi kontrakampanjo

Philadelphia, Pa. — (FP) — Grupa, ki hoče posnemati načelnika nemškega fašizma Hitlerja, je ustanovila svoj glavni stan v tem mestu. Organizacija se imenuje Ameriški rjavosrajčki in njen cilj je hitra vzpostavitev fašistične diktature v tej deželi. Vsak, ki hoče postati njen član, mora plačati dva dolarja pristopnine. Polovica te vsote gre v žep A. J. Smitha, ustanovitelja in vrhovnega načelnika te organizacije, ki je velik čestilec Hitlerja in Mussolinija. Smith dela dober dobiček tudi pri prodajanju uniform članom.

Smith in njegovi pristaši grozijo z iztrebitvijo vseh radikalcev, kadar bodo prišli na vladno krmilo. Napadajo tudi Morgana, finančnega magnata, in druge kapitaliste, dasi je znano, da imajo tesne stike z opensaparji.

Nedavnih demonstracij, ki so jih priredili veterani svetovne vojne, se je udeležilo tudi nad dva tisoče Smithovih fašistov v uniformah. Skupini je načeloval sam Smith, ki se je ob tej priliki pobahal, da njegova organizacija že šteje nad šest milijonov članov in da se bo v prihodnjih par mesecih povečala na deset milijonov. Smithova "armada" ima aktualno le krog 7.000 članov.

Smith trdi, da se je boril z begardisti proti boljševikom po izbruhu ruske revolucije, da je bil član francoske tujske legije in da se je bojeval na strani generala Estrada v času mehiške revolte l. 1929.

Poleg Smitha je najvažnejša osebnost v tem gibanju R. G. Morgan, opensapar, ki lastuje več tovarn za pohištvo v Philadelphiji in drugih mestih.

Socialistična organizacija vodi intenzivno kampanjo proti Smithovim fašistom in je že organizirala več protestnih shodov pred glavnim stanom fašistične organizacije.

Tekstilni stavkarji izvojevali zmago

Organizirani rudarji pomagajo stavkarjem v boju proti izkoriščanju

Mahanoy City, Pa. — (FP) — Tekstilni delavci, ki so zastavkali proti priganjaštvu in nizkim mezdam, so izvojevali nadaljnjo zmago, ko so lastniki dveh tekstilnih tovarn v tej okolici pristali na zahteve stavkarjev. Nekatere tekstilne tovarne so še vedno zaprte vsled stavke, a znamenja kažejo, da bodo kapitalistne pred stavkarji, ker ne morejo dobiti stavkokazov. Stavkarji so povečini mladi fantje in dekleta.

Tekstilna unija je razvila veliko agitacijo, da pridobi stavkarje v organizacijo. V kampanji sodelujejo tudi krajevne unije UMWA. Ko so člani tukajšnje trgovske zbornice razpravljali o načrtih, kako bi izgnali organizatorje iz mesta, so rudarji zagrozili s bojkotom in trgovci so se tega prestrašili.

United Textile Workers unija je naznanila, da ne bo odnehala, dokler ne organizira vseh tekstilnih delavcev v tej okolici, ki je bila doslej raj za opensaparje in so lahko brezobzirno izkoriščali delavce.

Alabama proti omejitvam razpošiljanja kaznivih izdelkov

St. Paul, Minn. — Z namenom, da poplavi trge z izdelki, ki jih producirajo njene jetnišnice, je država Alabama vložila tožbo proti državi Minnesoti in drugim. Alabama daje v najem delo svojih jetnikov East Coast Mfg. Co., ki izdeluje araje in drugo blago. V tožbah naglaja, da so državni zakoni, ki določajo, da morajo vsi izdelki, ki so napravljeni v jetnišnicah, nositi posebno znamko, krivični in zahteva, da jih Minnesota in druge države prekličejo.

Za sprejetje te zakonodaje se je organizirano delavstvo v Minnesoti borilo dolga leta. Druge države, ki imajo slične zakone, so Arizona, California, Colorado, Idaho, Indiana, Iowa, Kentucky, Michigan, Montana, New Jersey, New York, North Carolina, Ohio, Oklahoma, Pennsylvania, Oregon, Washington in Wisconsin.

IZBEGAVANJE NA LONDONSKE KONFERENCI

Sovjetski delegat ponovno zahteva gospodarsko premirje med narodi. Rusi in Američani se zblizujejo

London, 21. jun. — Ves večerajnji dan ekonomske konference je potekel v tehničnih debatah v raznih odborih in pododborih. Debate so se v glavnem vrtele okoli ameriškega načrta za revaluacijo srebra, ki ga je predložil v ponedeljek senator Pittman, glavna taktika vodilnih delegatov je pa bila, da so izbegavali drug drugega. Večina pododseka, ki se bavi s ameriškim predlogom glede srebra, se je včeraj izrekla za redukcijo zlatega kritja, v ostalem se pa ne zmenijo dosti za ameriški načrt. Vodilni nemški delegat je odšel domov. Evropski slati blok stalno pritiska za povratek zlate valute v Angliji in Ameriki.

Sovjetski delegat Litvinov je nekoliko oživel zaspano konferenco s ponovno spomenico na gospodarsko premirje. Litvinov priporoča ekonomski nenapadalni pakt za vse narode, ki se naj obvežejo, da ne bodo več napadali drug drugega s diskriminatornimi carinami in raznimi bojkotnimi naredbami.

Zanimivo dejstvo je, da se med ameriški in sovjetskimi delegati razvija prijateljsko razpoloženje. Formalnega sestanka še ni bilo, toda Litvinov je dal razumeti državnemu tajniku Hullu, vodji ameriške delegacije, da je vsak čas pripravljen na sestanek, na katerem se bodo razgovarjali o pogojih priznanja Sovjetske unije. Več ameriških delegatov je privatno izjavilo, da petnajstletna doba jalovega razmerja med Ameriko in Rusijo mora biti končana. Kajti ameriški "New Deal" vključuje tudi sporazumljenje s sovjetsko vlado.

Avstrija nadaljuje kampanjo proti fašistom

Vsi izpuščeni fašisti so bili ponovno aretirani. Fašistični teror še ni ponehal

Dunaj, 21. jun. — Avstrijska klerikalna vlada je večela ponovno aretirati vse glavne in lokalne voditelje Hitlerjeve stranke v Avstriji. Stotine nacijs, ki so bili zadnji teden izpuščeni iz zaporov, so zdaj ponovno zaprti. Policijski lov na fašiste se vrši po vsej republiki.

Fašisti na Dunaju so se potuhnili in včeraj je bil tu mir, ampak zunaj v provincah še niso prenehali z bombnim terorjem. Včeraj je bomba raznesla železniški most v okolici Dunaja. Fašisti so še zelo močni na Tirolskem, Salzburškem in v Gornji Štajerski. Iz Grada prihaja grožnja o fašističnem puču, do čim tirolski fašisti groze, da odtrgajo Tirolsko od Avstrije in jo pridružejo Nemčiji.

Berlin, 21. jun. — Fašistični tisk v Nemčiji piše, da je avstrijski predsednik Dollfus nor, ki se bo že spametoval. V ostalem skušajo nemški nacijsi ignorirati bolečo situacijo v Avstriji.

General Electric Co. zvišala mezde za pet odstotkov

Schenectady, N. Y. — General Electric Company je te dni naznanila, da zviša mezde svojim 50.000 delavcem s 1. julijem za pet odstotkov.

Delavci preprečili redukcijo

Bristol, Va. — Delavci, ki so uposleni v tovarni za pohištvo, so prisilili delodajalce na umaknitev mezdne redukcije po dvadnevni stavki.

Drugi igralni stroj. (Narisa Jerger.)

—Fotomont. Pictorial.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE
NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene
National Benefit Society

Narodnina: za Zdravstveno druzbo (sloven
Chic.) na leto \$5.00 na leto, \$3.00 na po-
lno, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in Ciro
\$7.50 za leto, \$3.75 za pol leta; za in-
ternacijo \$9.00.

Subscription rates: for the United States
(except Chicago) and Canada \$5.00 per year,
Chicago and Ciro \$7.50 per year, foreign
countries \$9.00 per year.

Cena glasila, po dopolnili: \$0.05 za vsa
vseboje.
Advertising rates on agreement—Manu-
scripts will not be returned.

Naslov na vsa, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS.

Datum v objavi, na primer (May 31,
1933), poleg vsakega imena na naslovu po-
meni, da vam je s tem datumom potekla
narodnina. Ponovite jo pravočasno, da se
vam list ne zakavi.

138

Domač drobiž

Posetniki razstave

Chicago.—Iz Gilberta, Minn.,
so prišli na čikaško razstavo:
Kristina Kolar, članica društva
št. 61 SNPJ, Charles Nagolaka
in Joe Rauk, iz Greaveya, Minn.;
Uršula Babič.

Ubit v premogovniku

Coverdale, Pa. — Dne 17. ju-
nija se je smrtno ponesrečil v
tukajšnjem premogovniku Ev-
gen Piviedori, star 45 let in do-
ma od Vidma v Furlaniji. Ko je
izbijal zadnje opore, se je usula
nanj plast s stropa in ga tako
zmečkala, da je pol ure kasneje
umrl. Piviedori je bil poitalijan-
čen Slovenec. V starem kraju za-
pušča starše, dva brata in se-
stro.

Istega dne se je vršil pogreb
rojaka Martina Homca iz Libra-
ryja, ki je umrl za posledicami
operacije.

Rojakinja umrla

Chicago. — Tu je umrla Ma-
ry Petrovič, stara 74 let in do-
ma iz Ribnika v Beli Krajini.
Njeno truplo je bilo odpeljano
v La Salle, kjer zapuša hčer.

Žrtv mrtvouda

Rock Springs, Wyo. — Roja-
ka Franka Romiša so našli m-
rtvega v postelji. Domneva se,
da ga je v spanju zadel mrtvo-
ud.

Profesorova čast

Cleveland. — Na tukajšnji
univerzi John Carroll je bil ime-
novan rojak Karl Urankar za
profesorja kemije. Izšolal se je
tu.

Nov grob

Cleveland. — Umrla je Hele-
na Hočvar, roj. Zajc, stara 46
let in doma iz Bistrice pri Št.
Rupertu na Dolenjskem. V A-
meriki je bila 26 let in tu zapu-
šča šest otrok in sestro. Bila je
članica društva št. 667 SNPJ.

Nesreča športnika

Cleveland. — Louis Kraje se je
nevarno pobil, ko je igral pri žo-
garjih za društvo Spartans.

Še tri države glasovale
za preklic prohibicije

Iowa, Connecticut in New Ham-
pshire stopile v procesijo mo-
krih. Skupaj 14 držav

Des Moines, Ia. — Iowa, po-
leg Kansasa klasična suha dr-
žava v "koruznem pasu", je v
torek glasovala za večino okrog
130,000 za preklic osemnajstega
amendmenta. Bile so volitve de-
legatov za ratifikacijsko konven-
cijo in mokra lista je dobila
362,591 glasov, suha lista pa
242,612. Glasovanja se je udele-
ležilo 55% volilcev. Izvoljenih je
bilo 99 delegatov.

New Haven, Conn. — Država
Connecticut je v torek glasovala
sedem proti enemu za preklic
prohibicije. Na podlagi neofici-
elnega poročila je bilo 236,942
glasov za prekliceno listo in 35,
349 za protiprekliceno. Izvoljenih
je bilo 50 delegatov.

Manchester, N. H. — Volitve
delegatov za ratifikacijsko kon-
vencijo v državi New Hampshire
zadnji torek so izpadle z zmago
preklicne liste približno dva pro-
ti enemu.

(Do danes je 14 držav volilo
delegat za ratifikacijsko kon-
vencijo glede 18. amendmenta in
vseh 14 se je izreklo za preklic.
Potrebno je še 22 držav. Prihod-
nji torek so volitve v Californi-
ji in West Virginiji.)

Glasovi iz naselbin

Zanimive beleške iz raznih krajev

Jugoslovonom v Duluthu in o-
kolici

Duluth, Minn. — Duluthski
ameriški jugoslovanski klub št.
7, spadajoč k Ameriški jugoslo-
vanski zvezi v Minnesoti, prire-
di v nedeljo, dne 25. junija, dru-
go letno zabavo in veselico v
Forester Hall, 4th ave., West
and First streets, poleg mestne
hiše (city hall) v Duluthu, Minn.
Seja kluba prične točno ob
6:30 zvečer, po zaključku seje
ob 8. uri zvečer pa bo zabava in
veselica.

Odbor za zabavo in veselico
bo priredil zelo izvrstno zabavo
s petjem v slovenskem in angle-
škem jeziku. Po zaključku zaba-
ve bodo nastopili izvrstni govor-
niki, med katerimi nastopijo tu-
di sledeči: Bert Farrell, komi-
sar mesta Duluth, naš rojak Jo-
seph Kraker, komisar mesta
Virginia, eden naših državnih
senatorjev, ki nam bo povedel,
kaj je dobrega ali zlobnega sto-
rila naša zakonodajna zbornica
države Minnesote, ki je pred
kratkim zaključila svoje zase-
danje. Po zaključku govorov pri-
čne ples za člane, njih znanee in
prijatelje. Za ples bo igral iz-
vrstni orkester.

Uljudno vabimo vse člane in
članice duluthskega ameriškega
kluba, da se v obilnem številu u-
deležijo seje in zabave. To bo ze-
lo važna in tudi zadnja seja in
zabava v tem poletju, kajti na-
še seje in zabave se za mesece
julij, avgust in september pre-
kinejo, obnove se pa zopet z ok-
tobrom, ko se bomo malo ohla-
dili.

Uljudno se vabijo vsi jugo-
slovanski prebivalci mesta Du-
luth in okolice, da se pridružijo
našemu klubu, katerega glavni
namen je: delovati za slogo, spo-
razum med našim narodom, ka-
kor tudi za napredek in dobro-
bit celotnega jugoslovanskega
ljudstva v naši naselbini. Letna
članarina za leto 1933 je samo
25c, to radi industrijske depre-
sije. To malo vsoto lahko plača
vsak rojak, kateremu je mar blagor
našega naroda.

Sedaj naš klub šteje tri in de-
vetdeset (93) članov in članic.
Naš cilj je, da moramo doseči
do prihodnje seje 120 članov in
članic! Ali bomo to dosegli? Se-
veda bomo! Samo, če se vsak
član in članica malo požuri in
pripelje s seboj kakega novega
člana ali članice.

Rojaki v Duluthu in okolici,
vsi na našo veselico dne 25. ju-
nija! Nikomur ne bo žal kdor
se bo udeležil naše veselice. Za-
bava bo izvrstna, dekleta in že-
ne prijazne in uljudne, orkester
izvrsten, da se bo plesalo tako
"da se bo vse kadilo", življenje
nam starejšim pa pomladilo!

Na svidenje v Duluthu dne 25.
junija ob 7:30 v Foresters' Hall,
4th ave., West and First streets,
zraven mestne hiše!

John Movern, tajnik.

Majhnne reči

Eveleth, Minn. — Med naše
ljudi se večkrat naseli napačno
naziranje, ki množi naše ovire
in povzroča razne preglavice,
katerih imamo dovolj v teh hu-
dih časih brez njih. K tem na-
pačnem naziranjem bi rad izpre-
govoril par besed, in sicer o hva-
leznosti ter dolžnosti med nami.
Urednikom Prosvete pa priporo-
čam, da upoštevajo tudi majh-
ne reči v listu, čeprav je le ma-
lo hvaležnosti na svetu, za ma-
le reči.

Ako ti pomorem v potrebi, iz
svojega nagnjenja, ne morem
za tako delo zahtevati nobenega
povračila ne plačila, celo hvalež-
nosti ne, ker storil sem le svojo
dolžnost, ki mi jo nalaga čut
pravičnosti in dobrote do svojih
soljudi, državljanov, sodelavcev
in vsega človeštva. So ljudje, ki
v tem oziru ribarijo, kakor mre-
že mečejo svoja dobra dejanja
in potem pričakujejo povračila
za svojo naklonjenost, celo za-
htevalje ga. Ako se pa tisti, ka-

teremu je bilo pomagano, ne od-
zove njihovim zahtevam, ga za-
pišejo na črno stran, k ljudem
brez čustev.

Tako napačno naziranje je ve-
lika ovira med nami, ovira pro-
stega gibanja vsakemu, ktere-
mu je bilo kaj pomagano. "Po-
mogel sem ti, a nimaš nobene
hvaležnosti zame". To je glas
samoljubnega človeka, ki je la-
čen hvale in časti.

Tovariš, ako si mi kaj pomo-
gel, ti nisem zato ničesar dolžan,
še hvaležnosti ne, ki je zelo na-
mestu. Ti s svojo zahtevo odbi-
jaš vse od sebe, še tisto, kar bi
lahko dobil. Zato je tako malo
hvaležnosti na svetu. Hvaležnost
je neko osredotočanje sil, pregled
ali pogled v preteklost; zelo na-
mestu, ako se izraža v krepki
obliki.

Tih in mnogi so čini moških
dejanj v teh hudih dneh krize,
ali vse naprej je treba iti, vse
dalje, vse preko hvaležnosti v
širši smisel naziranja, k delo-
vanju za razmere, v katerih se
ne bo vedno prosilo kruha in
miru ter hvaležnosti. Kruha in
miru, kar je naša pravica, pra-
vica vsakega človeka!

V razmere, kjer ne bo večnih
prosjakov ne mogotcev, ki kra-
ljujejo nad delavsko dlanjo! V
razmere, kjer bo vsa sedanja
potvorjena hvaležnost izginila
kakor megla z jezera! Iz moč-
virja, ki je danes leglo tisoče-
rih ovir, nepotrebnih, in samo-
ljubno borenje za malo hvalo in
čast! — J. Kovacich.

France z rdečo marelo

Cleveland, O. — Pri nas v me-
tropolu gre po starem. V nedeljo
od 6. do 12. dopoldne hodimo k
maji. Se moramo vrstiti, ker ne
moremo vsi naenkrat v cerkve,
dasi imamo kar štiri — kot je
letnih časov. Odkar smo imeli
sveti misijon v Collinwoodu na
Holmes ave., imamo veliko več
spokornikov in še pravijo, da je
nekaj takih, ki so že bili nekoč
socialisti. To nazivamo pri nas
"naprednost". Če si naročnik A-
meriške Domovine — tudi to je
"naprednost".

Druga dobro lastnost imamo
— to ste že lahko opazili — da
se radi zahvaljujemo in še raj-
ši prejemo zahvale. Še enkrat
lepa hvala vsem skupaj, amen!
Tudi to je naša naprednost.

Cankar v Gordonovem parku
v slovenskem "gartelnu" bo de-
jal: "Ah, vi ponižni kužli, kje
je vaš delavski ponos? Ali vas
nisem drugače učil v stari do-
movini?"

In mi? Cankar, režim te je
poslal — zato "šuti". V domovi-
ni, ah tam se klanjajo, krivijo,
zvičujejo in cviliijo pred višjimi,
ki jim zapovedujejo. Tudi mi v
metropoli imamo gospode, ki že-
lijo, da bi se jim narod klanjal
— sluga pokoren".

Pravijo, da bo izdala Ameri-
can Home Publishing Co. knjigo
"Razvoj metropole", pod zasta-
vo Ameriške Domovine. Opisano
bo tudi to, koliko slovenskih
babie je dobilo diplomo s pomočjo
Pirca, kako so pomagali udu-
šiti štrajk v N. Y. C. s pomočjo
skebskih oglasov v svojem žur-
nalu, kako so zabijali cerkev
svetega Vida, kjer je Tone do-
bil "ekspirienc", da zna sedaj
zabijati rakve. Kajti on je bil
Pircevo pomočnik. Za zaključek
— ali poslednji boj v metropoli
— bo editor navedel, kako se je
bojeval z nekim motornikom u-
lične kare, ki je bil socialist in
je "ronal" karo po St. Clairju z
rdečo marelo.

Lahko zapiše tudi to za finale
— kar je resnica in se ne da u-
tajiti — da je prišel neki Slove-
nec na ulično karo (okoli 40 let
star), ki je govoril dobro angle-
ški. Ker je ravno mimo privo-
zil Barbič, je dejal naš rojak apra-
vodniku: "That motorman Bar-
bič is going to be put off, if he
doesn't quit writing to some of
them Slovene papers". To je bilo
enkrat pozimi. Clevelandška po-

—Portrait Picture.

J. Pierpont Morgan, veleban-
kir, na katerega je zadnje dni
posvetila luč senatske preiskave
in odkrila v njem finančnega
protežiranca Rooseveltovih ka-
kor Hooverovih največjih zvezd.

licija še ne ve nič o tem, ker ni
strahu od "naše strani". Nekdo
ima pa le strah, kot je razvidno
iz tega pogovora.

Mene to zelo skrbi, ker bo ime-
la jednota stroške in društvo bo
moralo potrošiti \$6 za venec. Če
bi se to zgodilo vsaj sedaj, ko
še rože rastejo po livadah — bi
dobil venec zastoj.

No, pa nikdar ne mislite, da je
to "spas". Sprevednik Edward
je bil jako resen, ko mi je pri-
nesel tisto novico. In jaz?

"Eddy, povej dotičnemu, če
ga vidiš, naj gre naravnost k
vragu", sem dejal jaz. —

F. Barbič.

Križa in suša

Breezy Hill, Kans. — Ker ravo
pošiljam in obnavljam celo-
letno naročnino na dnevnik Pro-
sveto, želim ob tej priliki napi-
sati par vrstic za javnost: naj
čitatelji vedo, da še nekoliko ži-
votarimo tu v prijaznem Kansa-
su.

Križa nas objema kot po dru-
gih državah, brezposelnost raste
z vsakim dnem. Ker ni dela, n-
j okroglih, brez teh je pa delavec
kakor vojak brez puške.

Zraven te poteškoč nam
preti še suša. Ako ne dobimo de-
žja v najkrajšem času, je suša
gotovo neizogibna. Kajti hudi
pomladni naliivi povzročajo še
hitrejši ugonobitev letošnjih
pridelkov.

Imeli smo precej lepe vrtove,
vzlic hladni, pozni spomladi. Se-
daj izgleda vse drugače; dolgo
ne bo, da bo vse opustošeno.

O industrijskem delu tu ni
govora, ker ga ni. Kar se pa ti-
če farmerjev, seveda ti ga ima-
jo še preveč, ali kljub temu, kar
še pridelajo, nima pridelek no-
bene prave cene za njihov trud.

Frances Sinkovec.

Vrednost dolarja padla in cene
rastejo

New York. — Ameriški dolar
je bil 19. junija vreden 81 in pol
centa svoje prejšnje zlate vred-
nosti. Sorazmerno so porasle
cene delnicam in blagu. Pšenica
je poskočila na 76c bušelj in ko-
ruza na 50c bušelj. Padec dolarja
pripravlja ekonomski konfe-
renci v Londonu, na kateri so A-
meričani odklonili evropski načrt
začasne stabilizacije ameriške
valute.

Ohljube neodvisnih operatorjev
Washington, D. C. — Nazna-
nilo, da so takozvani neodvisni o-
peratorji na polju mehkega pre-
moga ustanovili novo organiza-
cijo in sprejeli program, ki pred-
viduje boljše sodelovanje med
njimi in rudarji, je te dni po-
dal Ben Grey, podpredsednik
nove organizacije. Veliko števi-
lo neodvisnih operatorjev pri-
nava rudarsko unijo.

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

Ljubljana, proti koncu maja.

Sosedo ustrelil, soseda ranil

V rajhenburski okolici, nad
Dovškim pri Senovem, se je 20.
t. m. krvavo zaključilo nesoglas-
je med dvema sosedoma. Tam-
kaj živita kot soseda kmet Jože
Gošek in Alojz Sevshek. Sose-
da sta bila že nekaj let sprta in ob
vsaki priložnosti sta sovražstvo
stopnjevala. Letos o veliki noči
je bilo Gošku ukraden več ko-
sov suhega mesa. Te tatvine je
Gošek obdolžil soseda Sevska, in
je stvar tudi prijavil sodišču v
Sevnici se je vršila razprava, na
kateri pa je Sevshek dokazal svo-
jo nedolžnost, dočim Gošek ni
imel dokazov proti njemu. Sevs-
hek je bil oproščen, Gošek blami-
ran. Kmalu nato je bil Gošek ka-
kor že večkrat poprej ovađen u-
blizstem, da se bavi z mičarst-
vom, čeprav nima za to obrtnega
dovoljenja. Ko so v soboto 20.
t. m. prišli zaradi te zadeve o-
rožniki k njemu, je bil Gošek za-
trdno prepričan, da ga je ova-
dil sosed Sevshek. Kakor hitro so
orožniki odšli, je ves pobesnel
planil v Sevsškovo hišo, kjer je
bila doma samo Sevsškova žena,
Sevshek sam pa je bil v gondu.

Gošek je začel kričati nad Sevs-
škovo ter ji grozil z revolverjem,
ki si ga je bil izposodil, da je
domača 7-letna hčerka vsa iz se-
be hitela iz hiše ter začela kri-
čati očetu, ki se je prav tedaj
vrnil iz gozda: "Ata, Ograjski
bo mamu ubil!"

Sevshek je planil v hišo, videl
Goška, kako grozi njegovi ženi,
ga prijel za roke ter potisnil v
vežo. Gošek pa je bil zdaj še
bolj togoten, vdrl je skozi vrata
in ustrelil proti Sevsškovi. Kro-
gla jo je zadela v prsi z drugim
strelom je ranil Sevska v roko.

Hotel je ustreliti še enkrat pro-
ti Sevsku, a se je ta zvrnil na
tla. Gošek, misleč, da je Sev-
šek mrtev, je stopil iz aobe v
vežo, kjer je ležala Sevsškova v
mlaki krvi. Gošek je znova u-
strelil ter jo ranil v trebuh. Na-
to je s kričanjem odšel. Sevshek
ni vedel, da je žena tako nevar-
no ranjena, a ko je stopil v ve-
žo, je spoznal, da je žena v zad-
njih zdihljajih. Nekaj minut na-
to je žena umrla. Ranjenega
Sevska so odpeljali v krško bol-
nišnico, ustreljeno ženo so po-
ložili doma na mrtvaški oder,
morivec pa se je sam javil so-
dišču v Sevnici. Maščevalnost je
gnala Goška v zločin nad soso-
go, ki je zapustila osem nepre-
skrbljenih otrok.

Proces proti liškim vstašem

Lani se je začelo v Liki (Hr-
vatsko Primorje) vstaško giba-
nje. Večje število tamkajšnjih
Hrvatov je pobegnilo v planine,
od koder so prirejali atentate na
žandarmerijska poslopja itd. Vo-
ditelji vstašev so se nahajali
prav za prav v Italiji in so to
ljudje okrog emigrantov Pavli-
ča in Perčeca. Nad te vstaše je
poslala oblast nekaj čet voja-
štva in ko je pritnil plenjen se
mraz, so se vstaši porazgubili;
nekaj jih je šlo čez mejo v Ita-
lijo, nekaj pa se jih je prijavilo
oblastem, ki so jih aretirale.

Dne 22. maja se je pričel pred
državnim sodiščem v Beogradu
proces proti sedmim vstašem in
sicer so to: 26 letni brivec Julij
Lenac, 23 letni trgovski pomoč-
nik Vladimir Sečko, 24 letni
poštni uradnik Anton Dobrila,
30 letni trgovec Drago Vlahović,
35 letni direktor Senjske hranil-
nice Ivica Dragičević, 26 letni
akademik Nikola Rupčić ter 25-
letni akademik Avgust Jut. Ra-
zen zadnjih dveh, ki sta iz Za-
greba, so vsi ostali iz Senja.

Lenac, Sečko in Dobrila so ob-
toženi, da so šli lani s ponareje-
nimi propusnicami s Sušaka čez
most na Reko (Italija) ter se
tamkaj sešli z Vekoslavom Ser-
vacijem in drugimi emigranti, ki
že več let pošiljajo v Jugoslavijo
letake in bombe. Servacij jih je

zaprisegel kot vstaše. Ma-
ja lani so prešli od Ser-
vega odposlanca pet pe-
skih strojev, 7 revolverjev,
nabojev, 8 bomb ter mno-
takov. Vse to so skрили v
višjevo skladišče. Drugi so
obtoženi, da so za vse to
a tega niso prijavili obla-
stima. Zadevo je zdalo policiji
smo, ki ga je pisal Rupčić.
Obtoženci so v preiskavi
li vsa ta dejanja, zda-
dan razprave pa večino
tajijo.

Razprava se bo nadaljevala
bomo o izidu procesa, še po-
Uboj? — V ptujaku je po-
cc so pripeljali težko ran-
22-letnega delavca Janca
ka iz Koritnega pri Maj-
V nedeljo 21. t. m. ga je
del njegov stari nasprotnik
ki Lojz Mencinger ter mu
del velik nož v trebuh. V
ski bolnišnici so sicer
tako operirali, a bo po-
najbrž podlegel. Prezens-
čeva.

Bukev ga je ubil. — V
članah v Franclovm
bukev ubila 24-letnega
Ajdnika. V gondu je vsta-
mi podri močno bukev, ki
la izruvana, a je še vsta-
to sta 20. t. m. odšla Aj-
Strmšek v gozd, da bu-
žagata ter spravita v
Bukev ni bila še prežgna-
se je ator nagnil ter
pod seboj Ajdnika. Strle
prsní koš, zlomilo roko in
Bil je takoj mrtev.

Uboj po naključju. —
mariborskim sodiščem sta
govorjari zaradi uboja B-
vinčarjeva hči Antonija
in 22-letna dekla Amalija
iz Komanice. Lani nek-
ceimbrskega dne sta bil-
ženki v domači kleti, pa
k njima neki Jakob Par, ki
vinjen ter je začel nadi-
Antonijo. Ta je zgrabila
ter hotela udariti Para v
zamahnila pa tako nesre-
je zadela Para na levo str-
ve ter je Par kmalu nato
nil. Antonija Grdja v
hotela povedati pravega
smrti ter govorila, da se
zgrudil vinjen po stopnicah
tako ubil. Antonija je bi-
sojena na dve leti zapa-
jova pa na mesec dni str-
zapore.

Umrlí so: V Ljubljani
nišnici zasebnica Pavla A-
v Gorici upokojeni sodni-
nik Srečko Bisail, v Lj-
trgovca Antonija Mrak-
va, v Spodnji Hudičji pri-
trgovčeva žena Terezija
dič, stara 72 let, v celici
nišnici pa so umrli: 50 let-
nar Ivan Janček a Spodnji
Rogaški Slatini, 44 letni
Franc Barbelj iz Ljubne-
letna kočarjeva žena Ana
kova iz Zagrada pri Celja-
line iz občinski revez Mi-
line iz St. Jurija ob juna-
nici. V Zagradu v celici
je umrla 67 letna gostilna
Franciška Zafutova.

Poštenost v današnji trgo-

"The Link," časopis za
narodno informacijsko
angleške Velenakupne
je iz nekega dnevnika
nil tose poročilo: "Vizual
kupil dva kilograma ka-
sem misel doma, da je bilo
vitku med kavo četrt kilo-
koruze. Če mi trgovec, v
trgovini sem to kavo kupi-
posljal takoj še četrt kilo-
kave, bom njegovo ime
v časopisu." — Se tokom
ga dne je poslalo temu
deset trgovcev iz raznih
mesta po četrt kilograma

Železniški koordinatni

Washington, D. C. —
B. Eastman, federalni ko-
tor železnice, je izjavil, da
da je proti nameravane-
žanju merze železnikim
benecem za 22 in pol
Eastman je povabil spre-
železnikih družb in
železnikarskih unij na
konferenco.

All ste naročili na
nik "Prosveta"? Pošljite
svoj list!

Najnovejši električni vlak železniške družbe Union Pacific. Ima tri vagone in drvi 110 milj na uro.

Vesti s Primorskega

Na Gorškem

polednjem zborovanju na Gorškem, ki se je pred kratkim v Gorici, je znani pokrajnik Avenanti podal poročilo o položaju fašističnega na Gorškem. V uvodu je izjavil, da "ljudem in tudi v nobeni deželi ni svoboda kot naša v posebej v gorški pokrajini, pa da so minili veseli dnevi, ki so bili v bližini nekaj tuji in bližnji prelat skušal sprostiti fašizmu politično karni dozdnevni krivice, ki so bile zgodile gorške pokolenja. Dotični moral celo pripovedi, da je zmotil, ko je kolido fašistični Italijani. S menil pastirski list iz le- in zagrebškega nadško-

tako zelo obsežno (2800 kvadratnih metrov), da nihče ne more dvomiti, da sega njegova svrha tudi preko civilnih potreb. Letališče so gradili celih 20 mesecev in je opremljeno z vsemi modernimi pripravami. V tržaški ladjedelnici so o priliki omenjene obletnice splovi v morje novo 640-tonsko podmornico "Nereide". Posvetil jo je administrator gorške nadškofije mons. Sirotti.

Vojaška komisija v Tolminu
Ze nekaj dni se mudi v Tolminu velika vojaška komisija, sestavljena iz okrog 150 italijanskih generalstabsnih častnikov, med katerimi so trije generali in cela vrsta polkovnikov. Nastanjeni so v posameznih tolminskih hotelih in prenočiščih. Častniki pripadajo vsem vrstam vojske, predvsem pa gorski in poljski artileriji, pehoti, letalskim četam, alpincom itd. Komisija je razdeljena v več odsekov. Častniki se stalno odpravljajo v hribe na mejo, kjer proučujejo strateške položaje, pregledujejo ceste, mostove in razne vojaške naprave. Častniki si ogledujejo tudi nekdanjo fronto pred 18. leti. Pred do- brim tednom dni so imeli v prostorih tolminskega občinskega urada plenarno konferenco, na kateri so površno proučili zbrano gradivo in se posvetovali o nadaljnjem delu.

Tudi v Sv. Luciji je nastanjenih nekaj teh častnikov. Na razpolago imajo okrog 25 vojaških luksuznih avtomobilov. Posebno mnogo se vozijo na šent- viško gorsko planoto in na Cerkljansko.

Vojaška avtomobilna tekma
Italijanske vojne oblasti so priredile pred dnevi vojaško avtomobilsko tekmo, da bi tako preizkusile eventualno mobilizacijo motoriziranih vojskih sil. Tekem se je udeležilo 166 vojaških tovornih avtomobilov, in sicer po pol sekcije vsakega izmed avtomobilskih centrov v Turinu, Alessandriji, Milanu, Veroni, Trstu, Bologni, Floren- ci, Rimu, Bariju, Napolju, Vidmu, Palermu in Cagliariju. Cilj je bil v Tržiču. Vsak avtomobil je moral v polni vojni opremi prevoziti 1000 km. Rezultati pa so bili zelo slabi. Med potjo so imeli avtomobili mnogo defek- tov, tako da so morali njihov v naprej določeni istočasno prihod v Tržič odgoditi za celih 24 ur.

Izpred sodišča
Pred sodišči na Gorškem se je v zadnjih dneh vršilo spet več procesov proti Slovincem, ki so bili obtoženi zaradi bega čez me- jo, zaradi orožja, naborov in vseh mogočih sličnih razlogov. Zaradi bega čez mejo je bil 23 letni Josip Bolhar iz Preles- ja pri Anahovem v Kanalu obsol- jen na 6 mesecev zapor, 4000 lir denarne kazni in sodnijske stroške. Sojen je bil v kontu- maciji. Iz enakih razlogov sta bila v kontumaciji obsojena Ju- lija Bren iz Duplega pri Vipavi na sodišču v Ajdovščini na 6 mesecev zapor, na sodišču v Gorici pa 30 letni Avgust Mar- tinuzzi iz St. Petra pri Gorici na 9 mesecev zapor in 4500 lir denarne kazni.

Sodišču v Ajdovščini so ka- rabinjerji izročili 23 letnega Viktorja Kreka iz Rihemberka,

ki so ga aretirali, ker se ni od- zval pozivu k naboru.

V Slapu ob Idriji so finan- čni stražniki na ovadbo nekega policijskega konfidenta aretirali kmeta Franca Kofola, ker je baje na svojem domu skrival o- rožje. Pri hišni preiskavi so na dvorišču pod nekim hlodom res našli zarjavel sažer za naboje, kakršne so rabili za stare av- strijske puške. Kakor vse ka- že, so mu neznanec to "orožje" podtaknili. Financarji pa so Ko- fola kljub temu izročili sodišču, ki ga bo v kratkem sodilo.

Končno je didaktično ravna- telstvo (šolsko nadzorništvo) v Rihemberku prijavilo sodišču v Ajdovščini 10 posestnikov, češ da so svojo deco odtegovali fa- šistični asimilaciji v šoli. Obto- ženi so: Leopold Kavčič, France Hmelak, Ivan Šuka, Ivan Bir- sa, Josip Mihelc, France Vodo- pivec, Andrej Škrt, Anton Bir- sa, Anton Čebon in Jakob Če- bron, vsi iz rihemberške občine.

Smrtna nestetca z granato
Blizu Vodic sta se ponesrečila pred tednom dva delavca iz Gr- gara. Našla sta staro avstrijsko granato, ki sta jo skušala de- montirati, a jima je v rokah eksplodirala. Eden izmed nji- ju, ki doslej še ni bil identifi- ciran, je bil na mestu ubit, drugi, po imenu Ljudež Škert, star 44 let, pa je bil težko ranjen. Pre- peljali so ga v smrtno nevarnem stanju v gorško bolnišnico. Oblasti so uvedle preiskavo.

Avtomobilska nesreča idrijskega odvetnika

Idrijski odvetnik dr. Vogrič je bil 3. jun. s svojim osebnim avtomobilom po opravkih v Sv. Luciji. Na ovinku ceste, ki vo- di proti postaji za železniški to- vorni promet, mu je nenadoma privozil nasproti neki drug av- to, ki je trčil vanj z vso silo. Vendar dr. Vogrič ni bil poško- dovan. Dobil je le neznatne tu- reze od drobec razbitega stek- la. Toliko večja pa je material- na škoda na njegovem avtomobi- lu.

Po 19 letih iz Rusije

V Gorici se je pred nekaj dne- vi vrnil 57-letni vrtnar Josip Drozgič, ki je bil leta 1914 na gališki fronti ujet. Interniran je bil v kraju Saski, kjer se je leta 1919 oženil z mlado Rusinjo, ki mu je povila enega otroka. On je imel zadnja leta službo vr- tnarja pri nekem sovjetskem ofi- cirju, v moskovski okolici. V Gorico je privedel tudi svojo že- no in otroka.

Proti polenti

Italija je zaradi priljubljenosti polente morala uvažati mno- go koruze. Tudi zadnja leta jo je uvažala in sicer povprečno na leto 750.000 ton. Mussolini pa je ukazal, da je treba tudi ta uvoz znižati. To je tudi uspelo. Od lanskega julija do letošnjega a- prilja je padel uvoz koruze za 446.000 ton. Torej jedo Italija- ni mnogo manj polente. Priča- kovati bi bilo, da bi se dvignil v Italiji konzum druge nacional- ne jedi — makaronov. Pa tega ni opaziti.

Roparski umor

V Stepniku pri Sv. Luciji so roparji vdrl v stanovanje 70- letnega starca Andreja Božiča, ki so govorili o njem, da ima precej denarja. Starček se je malo poprej vrnil s šentviške gore. Roparji so ga ustrelili in vse stanovanje prebrskali. Ali so odnesli kaj denarja, ni znano.

Jetika zahteva manj žrtv ko pred leti

Zdravniška veda je delno dobila kontrolo nad to boleznijo. — Padanje števila rojstev odgo- vorno za slabo vladu, pravi dr. Hirst

Milwaukee, Wis. — Na kon- venciji Ameriške zdravniške organizacije je bilo predloženih veliko število poročil o napred- ku zdravniške vede po avtorit- etah v tem poklicu.

Zdravniki, ki so prišli na kon- vencijo z vseh strani Amerike, so slišali poročila o zadnjih zmagah v boju, ki ga človeštvo vodi proti svojemu sovražniku, bolezni.

Statistika o smrtnih slučajih, katero so sestavili člani zdrav- niške asociacije, kaže, da je zdravniška veda v zadnjem čas- u dobila delno kontrolo nad boleznimi, ki so zahtevale naj- več žrtv med mladimi ljudmi. Tuberkuloza, kateri so podvrže- ni največini mladi ljudje, ne za- hteva več toliko žrtv kot pred leti. Ker to bolezen pospešuje podhranjenost in slaba hrana, so bili zdravniki veseli poročila, da so se v tej depresiji, ki je prinesla veliko pomanjkanje, smrti za jetiko znižale.

Povečale so se pa smrti vsaj nalezljivih bolezni. Pljučnica zahteva veliko žrtv med stari- mi ljudmi, toda med mladino so smrti za to boleznijo redkeje kot pred leti.

Druge bolezni, katerim so bolj podvrženi stari ljudje, tudi na- raščajo. Srčna hiba zahteva ve- liko število žrtv.

Dr. Barton C. Hirst iz Phila- delphije je dejal, da padanje rojstev v Ameriki, zlasti med boljšimi elementi, ki najmanj prispevajo k povečanju prebi- valstva, je deloma odgovorno za nekompetentnost kongresa in slabo vladu. "Ogromno naselje- vanje pred leti je prineslo v to deželo nekatere plemenske nagl- be, ki gotovo niso najboljše," je dejal dr. Hirst. "Ti ljudje pri- spevajo več kot svoj del k nara- ščanju prebivalstva. Ako bi ži- vlnorejce kršili evgenistične za- kone tako kot jih mi, bi bil uni- čen."

Znanstveniki napoveduje- jo bodoče bogastvo

Ljudje so do danes komaj popra- skali površje silnega bogast- va, ki ga vsebuje zemlja

Chicago. — Bogastvo v kov- nah in drugih dragocenih dobi- nah, ki se nahaja v narurnem stanju v zemlji, je bilo do danes komaj popraskano na vrhu. Ta- ko je dejal v tork profesor J. J. Sederholm, glasoviti geolog iz Helsingforsa, Finska, ki je gost na čikaškem zborovanju Ameri- ške asociacije za podvig znano- sti.

Sederholm je dejal, da najve- čje zaloge zlata — ako se zlato smatra za kakšno bogastvo — se nahajajo v predkambrijskih plasteh zemeljske skorje; te pla- sti leže več ko 110.000 čevljev globoko. Današnji najglobokejši rudniki so 5000 do 7000 čevljev globoki.

Drugi znanstveni papirji, ki so bili prečitani na torkovih se- jah mnogih znanstvenih sekcij, se tičejo današnje glavne bole-

ni, raka, ki vzame samo v Zdu- ženih državah letno 120.000 člo- veških življenj — vsak deseti, ki umre v Ameriki, umre za ra- kom — dalje toplote, ki jo pro- izvajajo živi v telesu, dihanja otrok pred rojstvom in mnogih drugih zanimivih predmetov. Angleški učenjak Sir A. V. Hill je poročal, da živi s kemi- čno akcijo proizvajajo toploto, ki se lahko zmeri. Živci so "žice, ki raznašajo električni tok po te- lesu", je dejal Hill.

Preizkušnja "delavskega čarterja"

Tekstilna unija vzela "priziv" proti odslovlitvi delavcev

Washington. — (FP) — Kol- ko je vreden "delavski čarter" v novem industrijskem zakonu se bo pokazalo v bližnji bodočnosti, ko bo moral glavni administra- tor Johnson odločiti, ali imajo podjetniki pravico odsloviti de- lavce, ki se skušajo organizira- ti.

Zadeva pride predenj v kon- kretni formi. Par dni pred uzako- njenjem načrta je bila v Charlot- teju, N. C., odslovljena skupina tekstilnih delavcev, ker so se pri- čeli ogrevati za unijo, češ, da jim daje to pravico Rooseveltov načrt. Kompanija je bila dru- gačnega mnenja in jih odslovi- la.

Tekstilna unija, United Texti- le Workers of America, je skle- nila, da gre takoj po podpisanju te predloge z zadevo pred admi- nistratorja industrij Johnsona, ki mora odločiti, ali je imela družba pravico odsloviti delavce radi unijskih aktivnosti, predno je bil zakon sprejet. Če bo odlo- čil proti delavcem, bo iz tega raz- vidna v dobri meri vrednost no- vega "delavskega čarterja."

Otroci brezposelnih stradajo

Chicago. — Na tisoče otrok strada radi brezposelnosti in revščine staršev, pravi posebni komitej za zaščito otrok, ki je bil pred kratkim organiziran. Komitej je sklical konferenco, na kateri se bo razpravljalo o načrtih pomožne akcije za o- troke zlasti sedaj, ko so šole, v katerih so prej otroci prejemale hrano, zaprte. Oklic za konfe- renco je podpisalo več učiteljev, cerkvenih organizacij in vodite- ljev brezposelnih delavcev.

Njihov program vključuje u- stanovitve posebnih postaj v šo- lah, kjer bi otroci dobivali hra- no in obleko, in gradnjo držav- nih šolarič in zabavišč. Pri tem ne sme biti nikake diskrimina- cije proti zamorskim otrokom. V oklicu je rečeno, da je celo re- akcionarna čikaška Tribuna pri- zvala, da več kot 20.000 šolskih otrok polagoma strada in da je pomoč potrebna.

Študij o življenjskem standardu

Washington. — Zvezni depart- ment za delo je prišel z obširnimi študijem, da določi nov življen- ski standard. Zadnji študij je bil storjen o tem vprašanju pred 15 leti. Department bo iskal ko- operacije z državnimi oblastmi in sociologi.

Oblačilni delavci zmagali

Elizabeth, N. J. — Nad 1.200 oblačilnih delavcev, članov A- malgated Clothing Workers unije, je po tritedenski stavki prisililo delodajalce na kapitulacijo. Slednjo so pristali skoro na vse zahteve, katere so jim pred- ložili stavkarji.

Mednarodna zadržna zveza in napadi na zadržništvo

Mednarodna zadržna zveza v Londonu je naslovila na zadrž- garje vsega sveta tale oklice:

Zadržgarjem vsega sveta! Zadržno gibanje — ta naj- večja gospodarska organizacija konzumentov vsega sveta, ki je bila ustvarjena s trudom in žr- tvami milijonov potrošnikov — tvori danes predmet neopravič- livih napadov od strani orga- nizirane zasebne trgovine.

Od svojega postanka se je za- držno gibanje vedno trudilo, da zastopa koristi celokupnosti. Vedno in ne glede na politična naziranja ali veroizpovedi je stajalo koristi celokupnosti pred zasebne koristi.

Zadržno gibanje je doseglo ogromen napredek in se je ob- držalo kljub vojni in kljub kri- zi ter se ima za to zahvaliti pravilnosti svojih načel in go- spodarstvenosti svojih metod.

Njega razvoj je tesno zvezan z obnovitvijo gospodarskega življenja, z ohranitvijo miru in z napredkom kulture. Socialna koristnost zadržnega gibanja in njega uspehi so — kakor se vidi — dovedli gotov — samo od zavisti in sebičnosti voden — del prebivalstva do tega, da je na- pravil zadržno gibanje za cilj svojih napadov in da poziva dr- žavno oblast, da ta zadržništvo zavre pri njega normalnem de- lovanju z nepravilnimi in izred- nimi davki in s sovražno mu za- konodajo.

Z zadočenjem ugotavljamo, da so si v vseh državah naše narodne zveze stavile za nalogo z vsemi silami braniti dedičino poštenih tkalcev ročdalskih in milijonov organiziranih konzumen- tov.

Z ozirom na neprestano se po- navljajoče in neprekinjene na- pade, z ozirom na sebične in ne- pravične obdolžitve zadržnega gibanja v vseh deželah se izjav- lja Mednarodna zadržna zveza solidarno z vsemi zadržnimi organizacijami sveta, ki sočas- no branijo svoje pravice in svo- jo organizacijsko svobodo in po- ziva vse konzumente, da pospe- šujejo razvoj konzumnih za- drug in jih utrjujejo s tem, da si nabavljajo v njih vse stvari, ki jih potrebujejo, v soglasju s koristmi celokupnosti.

Zadrugarji! Ogrožena so ve- lika dela, ki ste jih že izvršili in z njimi vred tudi vsi uspehi Va- ših žrtv. Ogrožena je nova go- spodarska osnova civilizacije, ki temelji na blaginji celokupnosti.

Branite svoje zadrge in svo- je pravice!

Branite jih iz Vaših lastnih koristi, zaradi koristi vaših rod- bin in vsega človeštva, zato, da izide zadržno gibanje iz da- našnjih razmer večje in močnej- še kakor je bilo kdajkoli prej.

Zadrugarji vseh dežela, zdru- žite se!

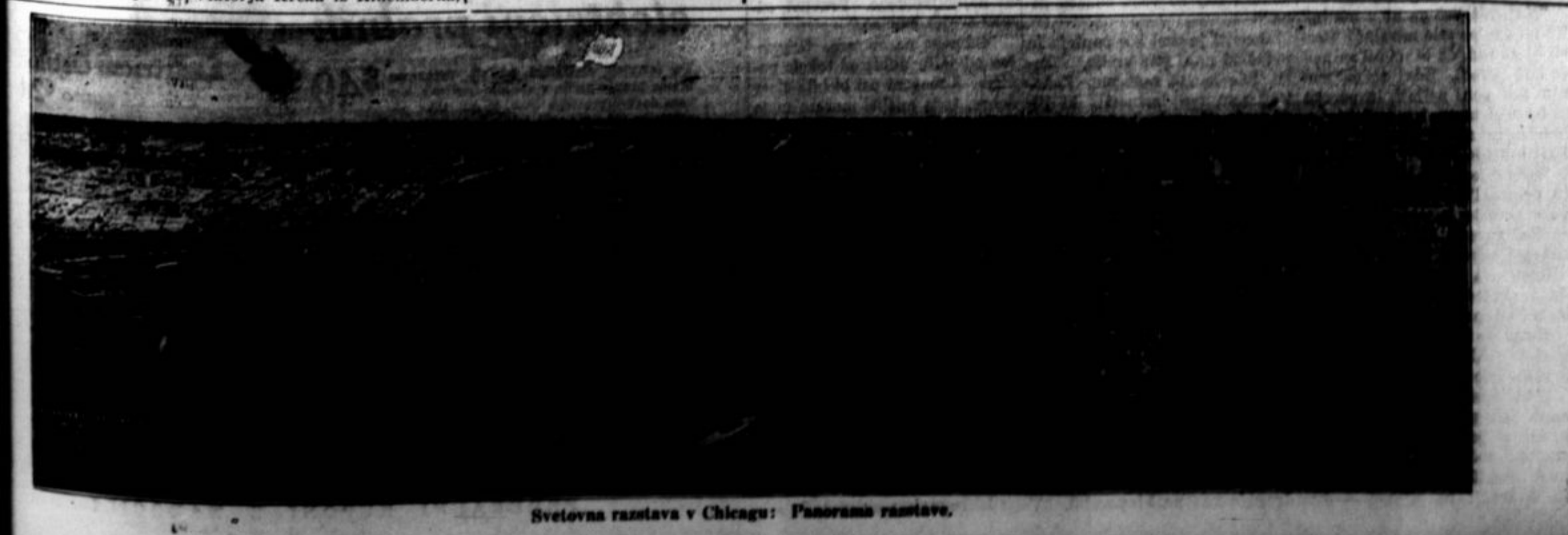
Za Mednarodno zvezo:

Válnó Tanner, predsednik,

Henry J. May, glavni tajnik.

Živilski delavci zastavkali

New York. — Nad sto strež- nikov in strežnic je zastavkalo proti upravi hotela Commodore, ko jim je bila znižana me- za. Stavkarji so člani Food Workers Industrial unije, kate- ro uprava hotela noče priznati.

Svetovna razstava v Chicago: Panoramska slika.

Tone Seliskar:

NASEDLI BROD

Roman v treh delih

— Napravite konec! Napravite konec!

Ob koncu vrste je star vojak umiral. Krva-
ve pene so mu lezele na ustnice, kadar je zasopel, in obveza na prsih je bila vsa krvava.

Na klopih so sedeli lahko ranjeni. Pogovarjali so se med seboj živo kakor otroci, ki so pravkar ušli nevarnosti. Njihovi obrazi so bili kljub bolečinam veseli in brezskrbni.

Justin je potrpežljivo čakal odvoza.

Fronta je bila za njim.

Bobnenje topov se je močno slisalo, včasih so se stresla okna, kakor bi treščila granata prav blizu. Ti živi mrtvaki na slami so mu pretvarjali radostne misli v pošastne spake. Šel je ven in sedel na kup kamenja. Iz prve sobe so prihajali kriki, ki so se bolestno nosili v mrzlo zimsko noč. Vozovi z ranjenci so se v dolgih kolonah razvrščali po razvoženi cesti.

Proti jutru so ga spravili na majhen odprt voz. Dolgo časa so se vozili. Zeblo jih je. Rana ga je pričela skeleti. Spanec ga je mučil, toda zaspati ni mogel, čeprav je velika utrujenost grabila njegovo telo.

Ob porušenem kolodvoru je stal dolg vlak Rdečega križa. Ko se je zleknil po pregrnjeni slami, se mu je zazdelo, da je vse tisto, kar je pravkar doživel, le medel sen, moreč, nevreden spomina. Obrnil se je na desno roko, ki ga ni bolela, in nekdo ga je pokril s kocem, še preden je vlak odpeljal, je zaspal mahoma, kakor bi padel v vrtnec, ki ga je zgrabil in potopil v globotino.

8

Prebudil se je popoldne, ko se je vlak ustavil na veliki postaji. V avtomobilih so jih prepe-
ljali v bolnico.

To je bila gimnazija, ki so jo koj s početka
vojne spremenili v vojaško bolnišnico.

Okopali so jih, jim dali sveže perilo in odkazali postelje.

V veliki, svetli sobani je bilo dvajset ležišč.
Lepo v vrsti kakor v pravi bolnišnici.

To bolnišnico nadzira neka nadvojvodinja;
povsod je silno čisto, kakor bi bilo vse pravkar pomito in popleskano.

Justin se je počutil v postelji po dolgem,
dolgem času zopet srečnega. Pet mesecev ni
spal v postelji! Tedne in tedne se ni slegel,
perilo je bilo umazano in preperelo, da se je
lučilo od njega kakor bolna, okužena koža.
Pet mesecev se ni umil s toplo vodo. Včasih so
dosegli kak potok, da so si umili obraz in
roke. Hrana... Zamahnil je z roko, kakor bi
hotel napraviti križ čez vse to, zleknil se je
pod toplo odejo in z vsem telesom je užival pri-
jetno spremembo.

Sosed mu je bil Madžar, s katerim se ni mo-
gel pogovarjati, na levi pa je ležal Poljak, ki
ga ni razumel.

Gledal je v zastrte žarnice, ki so svetile nad
stropom. Počasi se mu je vračala zavest, ki
je bila raztreskana in raznesena od vsega hu-
dega, misli so zajele dom in vse, kar je v njem.
Tipal je po teh slikah, ki so se mu prikazovale,
in jih božal vse po vrsti. Ano, ki jo že tako
dolgo ni videl, Bogdana, ki spi v svoji beli po-
steljici, očeta, ki gotovo misli nanj, mater...
Sami lepi, hrepeneči obrazi, ki si jih je iskreno
zaželel.

Tako sanja ves prevzet od nežnega božanja
dragih ljudi.

Kako žive?

Kaj počno ta hip?

Ura na steni kaže šest.

Sedaj gre oče iz tovarne. Po Bleiweisovi
cesti mimo Narodnega doma, potem mimo ja-

halnice in vladne palače, morda še stopi pred
večerjo na vrhek piva k Šestici?

Mati je skuhala večerjo. Na mizi je že vse
pripravljeno, iz sklede se kadi in vsi nestrpo
čakajo, da se odpro vrata.

Ana... Kaj le počne sama v tako velikem
stanovanju? Morda kopije otroka, preden ga
bo dala v posteljo, ali pa sedi pri mizi in bere?
Morda piše pismo zanj? Že dva tedna ni prejel
nobene pošte.

Bog ve, kako je z Joštom?

Ozre se nazaj v uro, ko se je zgodilo.

Njihov vod je pravkar krenil iz gozda. Pre-
iskali so hosto, nikjer niso našli nič sumljive-
ga. Zunaj na krompirjevi njivi so sedeli in
počivali. O sovražniku ne duha ne sluha. Ko
so krenili nazaj, jih je z vrha dol oplazila stroj-
nica. Vrgli so se na obraze. Jošt je zastok-
kal...

Sestra Rdečega križa je prinesla večerjo.
Z velikim tekotom je pojedel toplo pečeno me-
so.

Kako prijetno, nepopisno lepo je jesti na
varnem!

Po večerji je šel na hodnik in se razgledoval.
Na steni je visela velika tabla z imeni vseh ra-
njencev, ki so ležali v bolnici. Radovedno je
prebiral ta tuja imena. Iskal je, mogoče je kdo
njegove stotnije.

Drugo vrsto je hotel preskočiti, kar je za-
gledal čisto spodaj:

Johann Jošt, Gefreiter,

K. u. k. Infanterieregiment No. 87.

Zimmer No. 3.

Ni mogel verjeti. Prebral je še enkrat, zopet
in zopet.

Da, to je Jošt, za božjo voljo!

Stekel je v prvo nadstropje.

Odprl je rahlo vrata in pogledal po poste-
ljah. Beli, voščeni obrazi so zastrmeli vanj.
Nekateri so mižali od bolečin.

Oči so iskale prijatelja. Na postelji pri
oknu je sedel, do vratu pokrit z odejo.

— Justin! je kričnil, ko ga je spoznal.

Justin se je ozrl v ta blede, izmučeni obraz.
Počasi je stopil k njegovi postelji, kakor bi se
bal česa hudega, za srce ga je stiskalo, ko je
videl velike oči, ki so se grenko smejale vanj.

— Jošt? Jošt, ti...? je dejal prisrčno.

Stopil je k njemu in mu ponudil desnico.

— Kakšno naključje, dragi fant! je veselo
vzkliknil Justin. Torej bova zopet skupaj?
Taj daj roko!

Jošt je bil ganjen od tega nenadnega, vese-
lega svidenja. Potegnil je levico izpod odeje in
z žalostnim nasmehom dejal:

— Desnice ti ne morem dati... Nimam je
več!

Justin je prebledel.

Izpod odeje je videl na debelo poviti štrcelj
njegove desnice.

— Zame je vojne konec, je dejal Jošt.

Justin je sedel na rob postelje in molčal.
Nikdar ga še ni vojna tako prišla kakor ta
hip. Prijateljeva nesreča ga je do mozga pre-
tresla. Nemo je opazoval njegov obraz, v ka-
terege je urezalo trpljenje neizbrisne črte.

To je vojna!

Ozrl se je na soseda. Rumena koža na nje-
govih kočenih licah je bila kakor koža na raz-
padajočem mrlju.

— Obe nogi mu je granata odtrgala, je za-
šepetal Jošt.

Na tretji postelji so begale majhne, plašne
oči po vsem prostoru.

(Dalje prihodnjik.)

V San-Giacomu je Mario iz-
vedel, da se je njegov učitelj
preselil tja, od koder ni več vr-
nitve. Črnolasa, majhna, drob-
cena deklica kakih dvajsetih let
z velikimi rjavimi očmi mu je
pripovedovala o njem, ki je u-
mrl pred kakim letom dni, in ob
spominu nanj so se ji zaleske-
tale solze v oči. "Papa je rad
govoril o nekdanjih učencih, po-
sebnost vas se je z ljubeznijo spom-
injal. Toda meni to ni uga-
jalo," je dodala in se komaj za-
znavno nasmehnila. "Pri meni
ste bili v nemilosti, ker ste zme-
rom vlekli za lase."

"O, Bog!" je zavpil Mario.

"Vi ste Saetta? Dajte mi brž
roko. Ali imate še navado, da
se tako naglo razazdite in s svo-
jimi ljubimi bližnjimi tako grdo
ravnate?"

"Se grde," je odvrnila s prav
lato svojeglavo kretnjo glave, ki
je bila Mariju še zdaj v spomi-
nu. "Časi so me zagrenili. Pa-
pa se je potrpežljiveje življal v
svojo usodo. Od tistih dob, ko
ga upokojili, ljudje niso bili
z nama več tako kakor prej.
Razen tega sva se morala prese-
liti v tole zapuščenost vas, da sva
se s papanovo skromno pokoj-
nino preživela."

"In, potem, Saetta, kako ste
se pa potem pretokli?"

"Perilo šivam, čeprav bi se
rajši ukvarjala z duševnimi
stvarmi. Pomagala sem papa-
nu pri nekem znanstvenem delu,
ki bo zdaj na žalost dolgo osta-
lo nedokončano, ker se ne uteg-
nem s tem ukvarjati. Se do
igranja ne pridem, pa vendar se
ne morem ločiti od svojega pri-
ljubljenega klavirja. — Kaj pa
ste že na prstih?"

"O, nič. Mario je bil v duhu
prečel točke svojega seznama,
na žalost ni nobena ustrezala.
Pogledal je ljubeznivo Saetto in
potem brez prehoda dejal: "Se
zmerom se čutim dolžnega va-
šemu očetu. Velik trud je imel
z menoj. Gotovo bi ga veselilo,
če bi mogel kaj za vas storiti."

"Gospod Bonetti!" je vzklik-
nila Saetta in zardela. "Od mo-
že, ki mi je čisto tuj, vendar ne
morem ničesar vzeti!"

"Poslušajte, Saetta. Trden
namen imam, da se v petek z
vami poročim in vas vzamem s
seboj v Rodezijo. Kaj rečete na
to?"

"Gotovo niste čisto pri pame-
ti, Bonetti — ali mar mislite, da
se bom do petka v vas zaljubi-
la?"

"To ni tako važno. Vzeti mo-
ram s seboj ženo, ker je tam do-
li strašen dolgčas."

"Nov razlog, da si mora biti

vaša družica glede svojih ču-
stev do vas na čistem."

"Kako dolgo bi potrebovali,
Saetta, da bi se privadili misli,
da postanete moja žena?"

"Najmanj tri leta."

"Poslušajte, Saetta, pristal bi
na to, da pridete šele čez nekaj
mesecev za menoj. Toda obljubi-
biti bi mi morali že zdaj, da bo-
ste res prišli. Štiri dni ostanem
še tu — ali mislite, da bi mi lah-
ko v tem času določno odgovo-
rili?"

"Če naj rečem "ne!" vam
lahko takoj odgovorim."

"Toda vzemiva, da ne bo
"Ne!"

"Potem se moram zateči k
"Mogoče"! Več vam v tako
kratkem času ne morem obljubi-
ti."

Mario si je vzel od svojega od-
hoda sobo v bližnji gostilni in
je prebil ves svoj čas pri Saetti.
Sedel je zraven nje, kadar je de-
lala, pripovedoval ji o svoji hiši
v Rodeziji in ji jo slikal v naj-
lepših barvah. Saetta ga je paz-
ljivo poslušala. Zdaj pa zdaj ga
je presekala s kakšno pripombo,
ki je izvala njegov ugovor, in
potem sta se vselej sporekla.
Zvečer po končanem delu je
Saetta igrala klavir in pela zra-
ven preproste pesmi. In Mari-
ju se je zdelo prav za prav čisto
prijetno.

V torek je dobil brzojavko od
notarja: "Našel sem ženo za
vas. 1.60 m je visoka, plavalas-
ka, zmeren temperament." Ma-
rio ni odgovoril. Spet se je bil
sporekel s Saetto in je mislil sa-
mo na to, kako se bo spravil z
njo.

V sredo je prišla druga brzo-
javka: "Žena srednje postave.
Pravi, da ima rada pse, in tudi
druge lastnosti se vjemajo."

Mario spet ni odgovoril. Saet-
ta je imela ravno pranje, pa se
ji je bil ponudil, da ji bo poma-
gal. Nosil je perilo na potok, ga
na travniku razpel in ji nosil v
ročkah vodo.

Ko sta nesla posušeno perilo
domov, se je Mario drznil na-
pravit nov napad: "Danes je
bil prijeten dan, takih dni bi
lahko dosti imela v Rodeziji. Ali
ste s svojem v domov?"

MARIO ISČE ŽENO

Novela

"Naravnost s postaje prih-
jam k vam," je dejal Mario Bo-
netti, ko je stopil v pisarno no-
tarja Braccija, "da boste teh
osem dni, kar ostanem doma,
stvar spravili v red."

"Je že pripravljeno," je odgo-
voril notar, "treba je samo, da
listine podpišete."

"Ali ste dognali naslov moje-
ga starega učitelja?"

"Da, zdaj prebiva v San-Gia-
comu, pet ur vožnje od tod."

"Kaj, nič več ga ni v mestu?"

To mi gre pa zelo navzkriž. Pro-
sil bi ga rad, da bi mi bil za pri-
čo pri poroki. Zdaj se pa mo-
ram šele ponj peljati, in poroka
se bo spet za en dan zavlekla —
hotel sem se že v petek odpe-
ljati s svojo ženo v Rodezijo."

"Stvar je drugače že urejeno
in pripravljena, samo papirje
vase neveste še potrebujem."

"Saj neveste še nimam," je v
zadregi odvrnil Mario Bonetti.

"Hotel sem vas ravno prositi,
da mi katero prikrbite. Seve-
da mi bo morala biti všeč."

Notar je Bonettija osuplo po-
gledal: "Ali je bil mar v vaši
družini kdo na umu bolan?"

"Ne, nisem blazen. Glejte,
moja hiša stoji zelo na samem
in mi je pomanjkanje žene še
posebno občutno. Mojke, ki so
se se naselili v moji soseskni,
so kvartaci in pijanci — dve

strasti, ki ju ne morem prena-
šati. Zatorej nimam nikake
družine in večerji so mi strašno
dolgi. Venomer navijati gramof-
on, brati ali se pa ukvarjati s
psi postane sčasoma dolgočas-
no."

"Pa če se tudi svoje žene na-
veličate?"

"Da, tudi to je mogoče, toda
v zakonu je vendarle nekoliko
pestrejšje. Vi gotovo poznate
dosti ljudi, zato vam ne bo tež-
ko najti mi kaj primernega."

"Dobro bi bilo, če bi mi dali
nekaj smernic, da bom vedel,
kakšna naj bo vaša bodoča že-
na."

Bonetti je vzel kos papirja in
načelkal nanj par vrstice. "Ta-
ko, tule je vse zapisano. Zabe-
ležil sem vse lastnosti, ki jih
mora imeti moja bodoča žena.

Ali mislite, da bom našel ženo,
ki bi mi ustrezala v vseh teh
točkah?"

Notar je preletel list: "Viso-
ke postave, plavalas, sinje oči,
zmeren temperament, ne sme
igrati klavirja, pevka ne sme
biti, ne učenjakinja. Starost pet
in dvajset, mlajše ne pridejo v
postav. Morala bo dobro ravnati
z menoj in pse bo morala ljubi-
ti."

Notar je globoko zajel sapo,
skomignil s rameni in dejal:
"Nu, bomo videli. Oglasite se
drevi pri meni."

"Ali imate hčere?"

"Na sroču so že vse omožene,
drugače vas ne bi povabil. V

moji rodbini so mi ljubši nor-
malni ljudje."

Zvečer je notar seznanil Bo-
nettija s štirimi mladimi dama-
mi. Mario se je zabaval zdaj z
eno, zdaj z drugo, in ko se je
poslavljaj, ga je stari gospod
vprašal: "Nu, ali ste se že odlo-
čili? Kako vam je všeč gospo-
dična Bice Zaretti?"

"Dosti preveč moška. Saj se
ne bi niti ust upal odpreti pred
njo."

"In Bettina Fano? Takele ne-
koliko bujne plavke so po nava-
di najboljše žene. Pravcat od-
mev svojih mož so."

"Odmeva ne maram. Gramof-
on mi je že ljubši od takele pa-
pige. Z mojimi psi bi bila sicer
dobra, toda misliti moram malo
tudi nase."

"Torej Clara Albera?"

"Pri njej moram spet misliti
na svoje pse. Priznala mi je, da
bi šla čisto rada v Rodezijo, to-
da pa se ji gabiyo."

"Rita Nerone? Lepo dekle je
in strastno ljubi živali."

"Da, toda miši se boji. Kadar
jo zagleda, je dejala, skoči na
mizo. Ne potrebujem žene, ki
bi mi bila za mizni okras. V
Rodeziji je dosti miši."

"Hm!" je zagodrnjal notar,
"krog se zožuje, zdaj moram še
enaisto točko postaviti v se-
znam: ne sme se bati miši."

"Jutri bom poskal svojega
starega učitelja. Med tem se
pa lahko malo razgledate."

Novi električni pralnik—\$49.50

Ta izvrsten električni pralnik prevzame
bremne pranja perila v velikih družinah, kar
vam da več prostega časa, ki ga lahko po-
rabite za zabavo s prijatelji. Je to nov model stroja, ki opere
perilo čisto in hitro. Električni balloon ovijač ne stanejo
gumbi—in istisnajo vodo iz perila, da je skoraj suho. Izred-
na vrednost. \$5 takoj... ostalo na mesečne obroke. Drugi
električni pralniki po \$79.50 in \$100.

Oglejte si naše izlože električnih naprav
—ki imajo dvojno garancijo izdelovalcev,
in v

COMMONWEALTH EDISON ELECTRIC SHOPS

Downtown—72 West Adams Street—122 South Dearborn Street
Telephone: RANdolph 1200, LOcal 40 and 533
Broadway—1442 Broadway
Legan Square—2518 Milwaukee Ave.
Irving Park—1632 Irving Park Blvd.
Madison-Crawford—4231 W. Madison St.
Rosedale—11114 So. Michigan Ave.
Arlwood—4254 So. Arlwood Ave.
South State—2450 So. State St.
Englewood—522 West 42nd St.
South Chicago—2330 E. 52nd St.
2741 Lincoln Ave.
3200 Southport Ave.
3912 N. Clark St.
3615 N. Western Ave.
3412 N. Cicero Ave.
6248 E. Kimbark Ave.
5001 E. Love Ave.
Za blago kupljeno na obroke je dodati provizije stroške.

FEDERALNI KUPONI Z NAROCILI

Nuga-To

Vaske steklenice je jemalo...
za en mesec zdravila. Nuga-
To zdravilo se daje v trih
dnevnih odmerkih. Ako potem, ko
tablete akoni dvajset dni, ste
vam vrne vaš denar, —vi ne plačate

Ali ste že naročili
Mladinski list svojem
tju ali sorodniku v
To je edini dar trajne
ki ga za mal denar lahko
ste svojem v domovino

V JUGOSLAVIJO

Moderna odločitev in nepopustljiva
v vseh razredih... Tedenka odločitev
New York... Priprave in hitre izločitev
in Hamburg

ZMERNE CENE

Pojasnite vam da vam lahko svet

HAMBURG-AMERICAN LINE

177 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Stroški za električno pripravi električ-
nega pralnika—1 cent na uro!

Stroški za elek-
triko pri rabi e-
lektričnega či-
stilca manj kot
1 cent na uro.

Električni čistilec samo \$24

Ta ceneni toda izvrstni či-
stilec pobere prah iz preprog in
vam olajša delo. Vsebuje vse po-
trebne priprave. Zelo lase-
ren popust pri izmenjavi
stare čistilne stroje.
\$1 takoj — ostalo na mesečne
obroke.